

Diarienummer: UN-2025/58

Handläggare: Tapio Liimatainen, Utbildningschef

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Lokalförsörjningsplan för förskola och grundskola

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden antar Lokalförsörjningsplan för förskola 2025-2035.
2. Utbildningsnämnden antar Lokalförsörjningsplan för grundskola 2025-2035.
3. Utbildningsnämnden överlämnar Lokalförsörjningsplaner för förskola och grundskola 2025-2035 till kommunstyrelsen och Kommunfastigheter för kännedom.

Sammanfattning av ärendet

Förvaltningen har utifrån befolkningsprognosen från maj 2024 arbetat fram en lokalförsörjningsplan som redovisar en behovsbedömning av platser och lokaler för förskola och grundskola under planeringsperioden 2025-2035.

Planens syfte är att möta de krav som ställs på kommunens planering i Knivsta.

Ärendets uppkomst och historik

Förvaltningen har arbetat fram en lokalförsörjningsplan som redovisar en behovsbedömning av platser och lokaler för grundskola under planeringsperioden 2025-2035.

Lokalförsörjningsplanen bygger bland annat på befolkningsprognosen som uppdateras vår och höst. Denna plan bygger på underlag från befolkningsprognosen maj 2024 och övriga kända förutsättningar. Målbilden kring planering av pedagogiska lokaler är densamma i Knivsta kommun som i de flesta kommuner. Pedagogiska lokaler ska vara kostnadseffektiva, ändamålsenliga, placerade där behoven finns samt förverkligade i rätt tid.

Under 2024 passerade folkmängden i Knivsta kommun 21 550 invånare. Befolkningen beräknas uppgå till ca 21 900 invånare 2025 med en genomsnittlig tillväxttakt på 1 procent per år. Den tidigare höga tillväxttakten har stannat av och den senaste befolkningsprognosen är nedreviderad i förhållande till tidigare prognoser.

Prognosen för tillskottet av bostäder är baserad på idag kända utbyggnadsplaner och naturligtvis finns risk för en försening i projekten som kan ändra förutsättningarna i tillväxttakten. Befolkningsprognoserna innehåller alltid en osäkerhet och revideras en gång per år utifrån förändrade förutsättningar. Att bostäderna verkligen startar utifrån de prognoser som tagits fram samt det verkliga utfallet på

lägenhetsstorlekarna är alltid en osäkerhetsfaktor vid planering av lokaler för förskola och skola. Osäkerheten ökar ju längre bort i tid bostadsbyggnationen planeras eftersom olika omvärldsfaktorer som idag inte är kända kan komma att påverka prognoserna framöver

Konsekvensbeskrivningar

Förskola

Antalet barn i behov av förskola under perioden 2025-2035 förväntas enligt prognosen minska med ca 100 barn till ca 1300 barn i slutet av perioden. Det är en minskning med ca 10 barn per år i förhållande till föregående prognos.

Överskottet av förskoleplatser att hantera framöver innebär en stor skillnad de närmaste åren jämfört med tidigare år då det varit balans i antalet platser i förhållande till behovet.

Vid ingången av 2025 finns det en total kapacitet i kommunen om 1518 platser. Ungefär 52 procent av förskoleplatserna bedrivs i kommunal regi och resterande 48 procent bedrivs i fristående regi 2025. En förskjutning har de senaste åren skett mot en högre andel platser i fristående regi.

Överskottet av förskolelokaler är i Knivsta kommun, likväl som i övriga kommuner, störst på höstarna. Anledningen till det är att många platser frigörs i augusti då 6-åringarna börjar förskoleklass. Det som blir dimensionerande i planeringen är hur behovet ser ut på vårarna i förhållande till kapaciteten.

Hur överskottet kommer att fördelas mellan den kommunala verksamheten och verksamheten i fristående regi vill förvaltningen inte spekulera i utan återkommer till nämnden med en uppföljning av utfallet.

Grundskola

Antalet elever i behov av grundskola under perioden 2025-2035 förväntas enligt prognosen minska med ca 250 elever till ca 3200 barn i slutet av perioden. Det är en minskning med ca 10 elever per år i förhållande till föregående prognos.

Utmaningarna gällande skolplatser under programperioden finns i olika hög grad i olika områden. I Långhundra och Ängby kan vi se utmaningar under hela perioden medan platsbristen i Alsike tycks minska efter 2028. För att minska trycket i Alsike har förvaltningen lämnat ett förslag kring flytt av anpassad grundskola och den kommungemensamma särskilda undervisningsgruppen AST till centrala Knivsta. Förvaltningen har även gett Kommunfastigheter i uppdrag att utreda möjligheter att tillskapa fler skolplatser i Långundra.

Vid ingången av 2025 finns det en total kapacitet i kommunen om ca 3650 platser vilket tycks räcka till utifrån befolkningsprognoserna.

Ungefär 86 procent av skolplatserna bedrivs i kommunal regi och resterande 14 procent bedrivs i fristående och extern regi 2025. En förskjutning har skett mot att fler väljer kommunala skolor framför fristående.

Ekonomiska konsekvenser

Förskola

Om befolkningsutvecklingen följer befolkningsprognosen kommer det inte att behövas nya förskoleplatser under planperioden. Däremot kan ett ökat antal tomma platser inom den kommunala förskolan generera högre lokalkostnader per barn i den kommunala förskolan vilket i sin tur ger högre lokalersättningar till de fristående. Konsekvenserna kan minskas genom tomställande av vissa avdelningar. Detta kan även komma att begränsa möjligheterna till pengshöjning för de kommunala verksamheterna och därmed minska likvärdigheten.

Grundskola

Om befolkningsutvecklingen följer befolkningsprognosen kommer det inte att behövas nya grundskoleplatser under planperioden. Däremot kan ett ökat antal tomma platser inom den kommunala grundskolan generera högre lokalersättningar till de fristående vilket i sin tur kan begränsa möjligheterna till pengshöjning för de fristående och därmed minska likvärdigheten.

Barnkonsekvensanalys

Barnkonsekvensanalys är gjord enligt checklista.

Underlag för beslut

Tjänsteutlåtande 2025-02-19
Lokalförsörjningsplan grundskolor
Lokalförsörjningsplan förskolor

Beslutet skickas till

Akten
Kommunstyrelsen
Kommunfastigheter

Tapio Liimatainen
Utbildningschef

Barnchecklista inför beslut

Alla under 18 år är att betrakta som barn.

1. Påverkar beslutet barn?

Ja Nej

2. Hur har barns bästa beaktats?

Ja. Alla ska ha tillgång till plats på förskola och skola

3. Beskriv eventuella intressekonflikter.

4. Barn tillfrågas vid övergripande fleråriga planer/styrdokument. Har så skett?

Ja

Nej

Inte aktuellt. Beslutet rör inte en övergripande flerårig plan eller ett flerårigt styrdokument.